

**Јавно комунално предузеће
“ДРУГИ ОКТОБАР”
Вршац**

Република Србија 26300 Вршац, Стевана Немање бр. 26,
Telefon: 013/440-800, Faks: 013/440-800 taster 9

www.oktobar.co.rs e mail: info@oktobar.rs

Број: 01-02-1/2017_8
17.03.2017. године
ВРШАЦ

ДОДАТНО ПОЈАШЊЕЊЕ КОНКУРСНЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ

ПРЕДМЕТ: Додатно појашњење конкурсне документације у вези са припремом понуде у поступку јавне набавке **Консултантских услуга у вези са управљањем предузећем за потребе ЈКП „ДРУГИ ОКТОБАР“, Вршац, ЈН бр.01-02-1/2017,**

На основу члана 63. Закона о јавним набавкама („Службени гласник РС“, бр.124/12, 14/15, 68/15, у даљем тексту: ЗЈН), заинтересовано лице у поступку предметне јавне набавке обратило Наручиоцу са захтевом за појашњењем у вези са припремањем понуде. Захтев број 01-02-1/2017_7, од 15.03.2017.

Питања заинтересованог лица и одговори Комисије:

Сходно члану 63. став 2. и став 3. Закона о јавним набавкама, **заинтересовано лице** привредно друштво „XXXXXX“, подноси захтев за додатним информацијама и појашњењима конкурсне документације и **указује наручиоцу на уочене недостатке и неправилности у конкурсној документацији**, у поступку јавне набавке услуге у вези са управљањем предузећем за потребе ЈКП „Други октобар“ Вршац, према следећем:

Питање 1:

„Наручилац је на страни 6/34 конкурсне документације прописао да понуђач мора да испуни додатне услове: Да у моменту подношења понуде има најмање 5 уговора о пружању консултантских услуга у вези са јавним набавкама, реализованих у периоду од претходне 3 године (2016, 2015, 2014), од којих најмање 3 уговора са купцима/наручиоцима, који су у моменту закључења уговора имали статус Наручиоца у смислу ЗЈН, у вредности од најмање 5.000.000,00 динара без ПДВ (збирно)

• Услов да понуђач у моменту подношења понуде има најмање 5 уговора о пружању консултантских услуга у вези са јавним набавкама, реализованих у периоду од претходне 3 године (2016, 2015, 2014), од којих најмање 3 уговора са купцима/наручиоцима, који су у моменту закључења уговора имали статус Наручиоца у смислу ЗЈН, у вредности од најмање 5.000.000,00 динара без ПДВ (збирно), није оправдан и није у логичкој вези са предметом јавне набавке. Непримерен је захтев да понуђач има 3 уговора са купцима/ наручиоцима који су у моменту закључења уговора имали статус наручиоца у смислу ЗЈН.

Наведеним поступањем наручилац је неоправдано искључио могућност учешћа у поступку јавне набавке понуђаче који немају закључена 3 уговора са наручиоцима и ако су услуге квалитетно и у року пружали другим категоријама корисника услуга.

Пословни капацитет понуђача у смислу његове способности и поузданости да квалитетно и у року реализује предметну јавну набавку, потврђује достављањем потврда купаца да су услуге извршене квалитетно и у року без обзира на чињеницу ко је референтни наручилац- корисник услуга.

За предметну јавну набавку без значаја је да ли је понуђач услуге пружао **наручиоцима**, привредним друштвима, предузетницима, физичким лицима као понуђачима, акционарским друштвима који примењују добру праксу јавних набавки, већ је од значаја да су услуге извршене квалитетно и у року, да су биле из области јавних набавки и да корисници услуга нису имали примедбе на исте.

Консултантске услуге из области јавних набавки су повезане и произилазе једна из друге. Ако пружалац услуга поседује знање и вештину да напише захтев за заштиту права оспоравајући њиме конкурсну документацију и позив за подношење понуда који нису у складу са одредбама Закона о јавним набавкама и подзаконским актима, исто тако ће знати да напише одговор на захтев за заштиту права или ако поседује знање и вештину да напише жалбу на закључак којим је одбачен захтев за заштиту права, зна да изради закључак или решење којима одлучује о поднетом захтеву за заштиту права или обрнuto.

Ако неко зна да пронађе недостатке у документацији о спроведеном поступку јавне набавке – одлуци о додели уговора, одлуци о покретању поступка, решењу о образовању комисије и изјави о непостојању сукоба интереса и да на основу тих недостатака поднесе захтев за заштиту права, који буде усвојен од стране наручиоца или Републичке комисије, доказ је да зна и да изради одлуке о покретању поступка и додели уговора, извештај о стручној оцени понуда и решење о образовању комисије.

Наручилац при одређивању додатних услова није имао у виду да консултантске услуге из области јавних набавки, захтевају познавање одредаба Закона о јавним набавкама, подзаконских аката и других законских прописа, подједнако без обзира да ли те услуге понуђачи пружају наручиоцима као корисницима или и другим категоријама корисника услуга. Очигледно да наручилац сматра да за пружање консултантских услуга у области јавних набавки наручиоцима, захтева веће познавање законских прописа од пружање услуга привредним друштвима као понуђачима.

Овакав услов упућује на то да се наручилац приликом сачињавања конкурсне документације није водио објективним потребама и начелом економичности и ефикасности јавних набавки, већ да је конкурсну документацију прилагодио преферираном понуђачу, који задовољава овако прописане услове и који има закључена 3 уговора са наручиоцима у смислу одредаба ЗЈН. На овај начин је искључио понуђаче који би могли да понуде конкурентне понуде уколико би услови за учествовање били реалнији одређени и без ограничавања конкуренције.

Тиме што је као услов за учешће у предметној јавној набавци одредио услов који за последицу има неоправдано искључење из конкуренције свих потенцијалних понуђача који су имали могућност да учествују у предметном поступку јавне набавке, наручилац је истовремено извршио и повреду начела обезбеђивања конкуренције међу понуђачима прописаног чланом 10. ЗЈН, као и начела једнакости понуђача прописаног чланом 12. ЗЈН.

Услов да су понуђач има закључен уговор са 3 наручиоца у вредности од најмање 5.000.000,00 динара без ПДВ-а, је превисоко одређен, ограничава конкуренцију и није у логичкој вези са предметом јавне набавке. Зашто је од значаја да три уговора збирно износе 5.000.000,00 динара. И понуђач који је услуге реализовао у мањем износу од 2.000.000,00 динара без ПДВ-а или 3.000.000,00 динара без ПДВ-а, може успешно да реализује јавну набавку. Молимо наручиоца да захтевани услов измени у циљу обезбеђивања конкуренције и законитог спровођења поступка јавне набавке, јер исти елиминира понуђаче да учествују у поступку јавне набавке, а поседују знање да јавну набавку реализују у складу са одредбама уговора.“

Одговор:

1.1 Услов је оправдан и у логичкој је вези са предметом набавке из разлога што је ЈКП "Други октобар" Наручилац у смислу Закона о јавним набавкама, те има обавезу да исти примењује, па је оправдана и потреба да извршење предмета ове набавке повери извршиоцу који има искуство у пословима јавних набавки, који послови подразумевају обавезну примену ЗЈН, односно за Наручиоца је од значаја искуство у пружању наведених услуга у складу са ЗЈН.

Добра пракса у јавним набавкама коју примењују правна лица која немају законску обавезу да примењују ЗЈН не може бити доказ траженог искуства из разлога што квалитетно пружање услуга тим правним лицима не значи нужно да пружалац тих услуга једнако добро може да пружи и Наручиоцу у смислу ЗЈН, а посебно Наручилац не може дозволити да се знање и вештине доказују на неки други начин осим искуством у области послова јавних набавки и сертификатом службеника за јавне набавке.

Дакле, познавање ЗЈН, подзаконских аката и позитивноправних прописа не мора да буде "веће", нити је то била намера Наручиоца, већ извршилац мора своје знање, вештину и искуство да докаже како је тражено конкурсном документацијом.

Осим наведеног, непоступање по одредбама ЗЈН (или погрешно поступање) за Наручиоца и одговорно лице Наручиоца може имати последице прописане ЗЈН и другим позитивноправним прописима, док за друга правна лица која нису дужна да примњују ЗЈН тих последица нема. Ипак, Наручилац је прописао да се тражено искуство може доказати делом и искуством стеченим код правних лица која нису Наручиоци у смислу ЗЈН (не морају свих пет уговора бити закључени са Наручиоцима у смислу ЗЈН, већ само три од тих пет). Имајући у виду наведено Наручилац није "искључио из конкуренције све потенцијалне понуђаче" из разлога што поштовање начела обезбеђивања конкуренције не подразумева обавезу Наручиоца да одреди услове тако да може да их испуни сваки понуђач, нити је смисао ЗЈН да сваку јавну набавку може да реализује сваки понуђач, већ је смисао да може да је реализује квалификован и способан понуђач, из ког разлога су захтеви који се односе на досадашње пословање понуђача дефинисани тако да су одраз објективних потреба Наручиоца.

1.2. Наручилац није прописао захтев пословног капацитета "3 уговора са Наручиоцима у вредности од најмање 5.000.000,00", како то погрешно закључује заинтересовано лице, већ пет уговора вредности од најмање 5.000.000,00 динара без ПДВ-а збирно у претходне три године (2016.,2015.,2014).

У збир вредности урачунава се и вредност најмање два уговора са правним лицима који нису Наручиоци у смислу ЗЈН.

Питање 2:

„Да у моменту подношења понуде има успостављен систем менаџмента безбедности информација (SRPS ISO/IEC 27001:2014, или одговарајући) у области пружања консултантских услуга, саветовања и обука у области јавних набавки.

- Услов да понуђач поседује сертификате SRPS ISO/IEC 27001:2014, или одговарајући није законит и нема упориште у Закону о јавним набавкама. Стандард SRPS ISO/IEC 27001:2014 је значајан стандард за организације које се баве информацијама, информационим системима и информационим технологијама и имају потребу за очување поверљивости информација. Његова имплементација и примена омогућавају бољу сарадњу са сличним организацијама широм света које послују по овом моделу. Овим стандардом, организације демонстрирају својим корисницима и осталим заинтересованим странама да послују са пословним процесима на бази принципа сигурности и да је пословна политика усмерена на стална побољшавања у систему менаџмента за безбедност информација и процесима пружања услуга повезаним са њим. Циљ овог стандарда је имплементација прописаних процедура које доводе до системске заштите у области информационе безбедности. На основу горе наведеног се недвосмислено може закључити да стандард SRPS ISO/IEC 27001:2014 ни на који начин није повезан са јавном набавком консултантске услуге у вези са управљањем предузећа.

Захтеваним сертификатом као доказом да понуђач у предметном поступку јавне набавке испуњава захтеве стандарда SRPS ISO/IEC 27001:2014 се само неоправдано ограничава конкуренција и дискриминишу понуђачи који не располажу овим стандардом, а могу професионално, ажурно и квалитетно да пруже предметну услугу.

Наиме, поверљивост информација из поступка јавне набавке обезбеђује се у складу са ЗЈН, затим Законом о тајности података, Закона о заштити пословне тајне и другим бројним подзаконским актима. Сам наручилац је дужан да спровођење поступка јавне набавке усагласи са одредбама Закона о тајности података и на тај начин заштити информације.

Чланом 31. Закона о тајности података прописано је „Орган јавне власти примењује опште и посебне мере заштите у складу са законом и прописом донетим на основу закона, ради заштите тајних података који се налазе у његовом поседу“

Чланом 33. Закона о тајности података прописано је „У циљу ефикасне примене општих мера заштите тајних података из члана 32. овог закона, актом Владе утврђују се посебне мере заштите тајних података.

Поједине посебне мере заштите могу се ближе уредити актом надлежног министра, односно руководиоца посебне организације, у складу са актом Владе из става 1. овог члана.

Овај услов је прописан са циљем елиминације понуђача који не поседују стандард и преферирања понуђача који поседује стандард који није у логичкој вези са предметом јавне набавке и не доприноси извршењу уговора већ служи за дискриминацију и ограничавање конкуренције.

Основно начело јавних набавки је начело обезбеђења конкуренције уређено чланом 10. ЗЈН које гласи „Наручилац је дужан да у поступку јавне набавке омогући што је могуће већу конкуренцију.

Наручилац не може да ограничи конкуренцију, а посебно не може онемогућавати било којег понуђача да учествује у поступку јавне набавке неоправданом употребом преговарачког поступка, нити коришћењем дискриминаторских услова, техничких спецификација и критеријума“.

Чланом 76. ст. 2. Закона о јавним набавкама прописано је да наручилац у конкурсној документацији одређује додатне услове за учешће у поступку јавне набавке у погледу финансијског, пословног, техничког и кадровског капацитета увек када је то потребно имајући у виду предмет јавне набавке.

Чланом 76. ст. 6. ЗЈН одређено је да наручилац одређује услове за учешће у поступку тако да ти услови не дискриминишу понуђаче и да су у логичкој вези са предметом јавне набавке.

Неоправданим захтевом да понуђач у предметном поступку јавне набавке располаже сертификатом SRPS ISO/IEC 27001:2014, Наручилац је повредио члан 10. И члан 76. Став 6. ЗЈН.

Молимо наручиоца да захтевани услов избрише из конкурсне документације и да појасни да ли сам поседује захтевани сертификат? Наручиоци који немају успостављени систем у складу са сертификатом SRPS ISO/IEC 27001:2014 немају основа да исти захтевају од понуђача.“

Одговор:

Услуге које су предмет ове набавке подразумевају стављење пословних информација Наручиоца на располагање извршиоцу у усменој комуникацији, писаној форми, другим форматима (CD/DVD), али претежно путем интернет мреже.

Информације/подаци које Наручилац ставља на располагање извршиоцу Наручилац третира као своју имовину, те исти имају вредност за Наручиоца, а имају (могу имати) вредности и за онога који их зна (или сазна).

Наручилац оправдано очекује да пренос, чување, обрада и дистрибуција информација које ставља на располагање буде заштићено, посебно имајући у виду да је Наручилац комунално предузеће у чијој надлежности је пружање свих комуналних услуга на територији града Вршца и територији 23 околна села, па су поједине пословне информације које Наручилац ставља на располагање (финанијске информације, информације о управљању дистрибутивном мрежом водовода и канализације, информације о управљању дистрибутивним гасним мрежама или информације у вези са производњом воде за пиће, затим планска документација, пројектно-техничка документација комуналних објеката и сл.), таквог карактера и великог значаја не само за Наручиоца, већ и за јединицу локалне самоуправе и друштвену заједницу уопште.

Имајући у виду наведено, објективна је потреба Наручиоца да буде сигуран да извршилац који буде располагао описаним информацијама има механизам за елиминисање (свођење на прихватљиву меру) ризика (губитак информација, откривање података, превара...), односно да пружи уверење Наручиоцу да ће према информацијама поступати одговорно и да ће их користити и дистрибуирати професионално и сигурно.

Поседовање захтеваног сертификата није обавеза Наручиоца, нити је поседовање истог у узрочно последиочној вези са захтевом Наручиоца да извршилац има успостављен систем менаџмента безбедности информација (SRPS ISO/IEC 27001:2014, или одговарајући) у области пружања консултантских услуга, саветовања и обука у области јавних набавки, како то потенцијлни понуђач погрешно закључује.

Питање 3:

„Да у моменту подношења понуде има запослена или на други начин ангажована најмање 3 лица од којих 1 дипломирани правник, 1 дипломирани економиста и 1 сертификовани службеник за јавне набавке (VI/VII степен стручне спреме) са радним искуством од најмање 10 (десет) година у области јавних набавки.

- Услов да понуђач располаже кадровским капацитетом односно да има ангажована 3 лица од којих 1 дипломирани правник, 1 дипломирани економиста и 1 сертификовани службеник за јавне набавке са радним искуством од најмање 10 година у области јавних набавки је дискриминаторски и није у логичкој вези са предметом јавне набавке, што представља апсолутно битну повреду члана 10 и члана 76. ЗЈН. Имајући у виду да наручилац спроводи јавну набавку мале вредности, захтевано искуство у области јавне набавке није у складу са процењеном вредношћу јавне набавке. Услов о радном искуству Закон о јавним набавкама чланом 141. не прописује ни за избор преседника и чланова Републичке комисије за заштиту права, а наручилац их у јавној набавци мале вредности. Услов је неоправдан, нереалан и постављен у циљу ограничавања конкуренције. Кадрови који немају захтевно искуство од 10 године у области јавних набавки могу имати подједнако добре или боље способности за успешну реализацију у пракси предметних услуга. Услов од најмање 10 година радног искуства није гаранција да то лице и поседује знање из области јавних набавки. Молимо наручиоца да у циљу обезбеђења конкуренције и законитости поступка јавне набавке захтевани услов измени тако да 3 лица ангажована код понуђача имају радно искуство од најмање 3 године, јер имајући у виду предмет јавне набавке сматрао да јавну набавку могу да изврше три запослена захтеваног образовања са најмање 3 године радног искуства у области јавних набавки.

Молимо наручиоца да сходно члану 20. ЗЈН потврди пријем овог Захтева, на исти начин на који је извршена достава овог поднеска и да одговор на захтев сходно члану 63. ЗЈН у законом предвиђеном року објави на Порталу јавних набавки.

Напомињемо да овим поднеском указујемо наручиоцу на недостатке и неправилности у конкурсној документацији да прописано није у складу са Законом о јавним набавкама и може да има за последицу подношење захтева за заштиту права којим би оспоравали садржину конкурсне документације. Како конкурсна документација захтева измене и допуне, молимо наручиоца да изменени конкурсну документацију, продужи рок за подношење понуда и обавештење објави на Порталу јавних набавки.

Одговор Наручиоца:

У вези са предвиђеним условом у погледу кадровског капацитета и то да понуђач "у моменту подношења понуде има запослена или на други начин ангажована најмање 3 лица од којих 1 дипломирани правник, 1 дипломирани економиста и 1 сертификовани службеник за јавне набавке (VI/VII степен стручне спреме) са радним искуством од најмање 10 (десет) година у области јавних набавки," Наручилац истиче да је исти дефинисан руководећи се предметом јавне набавке, а не врстом поступка из ког разлога се не може сматрати да је исти нереално постављен у циљу ограничавања конкуренције. Неспорно је да се у конкретном случају ради о поступку јавне набавке мале вредности, али врста поступка у којој се предметна услуга обезбеђује није и не може бити основ за дефинисање додатних услова за учешће у поступку јавне набавке. Приликом дефинисања додатних услова, конкретно кадровског капацитета, Наручилац је пре свега имао у виду свој План јавних набавки за 2017. годину, којим је планирано покретање поступке јавних набавки у вредности од око 650 милиона динара без ПДВ. Такође, Наручилац има потребу за спровођењем поступка јавних набавки из широког спектра области, ценећи саму делатност Наручиоца, а која подразумева пружање свих комуналних услуга на територији града Вршца и територији 23 околна села (видети одговор на питање број 2).

Имајући у виду наведено, оправдана је потреба Наручиоца за сертификованим службеником службеником за јавне набавке који поседује одговарајуће вештине и искуство у спровођењу поступка јавних набавки у свим (или барем већини) области из којих су планирани поступци јавних набавки. Напомињемо да ангажовање неискусног (или недовољно искусног) службеника за јавне набавке може за Наручиоца и његово одговорно лице имати за поседицу прекршајну и/или кривичну одговорности. Такође, потреба Наручиоца за траженим кадровским капацитетом произилази из чињеници да само службеник за јавне набавке, који поседује одговарајуће вештине и искуство, може на квалитетан и професионалан начин да врши и обуку запослених лица Наручиоца из области јавних набавки (видети на страни 4/34, под тачком 1. у Поглављу II конкурсне документације - Техничка спецификација).

У вези са траженим радним искуством у области јавних набавки, Наручилац жели да истакне да се радно искуство од најмање 10 (десет) година у области јавних набавки, односи само на службеника за јавне набавке, а не и за дипломираног правника и дипломираног економисту.

Одређивање кадровског капацитета, како предлаже заинтересовано лице је паушално и није засновано на познавању делатности Наручиоца и његовим конкретним потребама.

Наручилац напомиње да се Закон о јавним набавкама примењује у Републици Србији почев од 2002. године, те захтев за радним искуством од 10 година у овој области (у оквиру 15 година примене ЗЈН) није нереалан.

Сходно напред наведеном Наручилац остаје при захтевима и условима дефинисаним конкурсном документацијом.

КОМИСИЈА ЗА ЈАВНУ НАБАВКУ